



Липень 2026

**УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ:**

**Модернізація технічного
регулювання ринку
мастильних матеріалів
України**



Нормативна база реформи (Накази ДП 'УкрНДНЦ')



Пакетне скасування:

реформа спирається на серію профільних наказів щодо скасування застарілих міждержавних стандартів (ГОСТ)

Базові документи:

скасування реалізується через накази № 166, 188, 227, 264 та 300

Суть рішень:

повне вилучення з національного правового поля специфікацій та методів контролю якості

Результат:

очищення українського ринку від радянської технічної спадщини на користь міжнародних вимог

Що саме скасовано в сегменті нафтопродуктів та мастил



- Специфікації на продукцію: втратили чинність застарілі радянські ГОСТи на продукцію (наприклад, ГОСТ 20799-88)
- Застарілі методи аналізу
- Маркування та класифікація: ліквідовано стару систему позначень (на кшталт М-8В, М-10Г2К), яка не відповідає сучасній техніці

**Загальна кількість скасованих НД – 262, з них ГОСТ - 125 , ДСТУ - 130,
з охорони праці – 31. Нормативних документів на продукцію – 46, класифікаційних – 5
шт.**

Винятки для Оборони та Енергетики (Накази № 22, 23 та 78)

Захист від нормативного вакууму: Оперативне реагування ДП «УкрНДНЦ» для забезпечення паливно-мастильними матеріалами техніки радянського зразка у ЗСУ та енергетиці.

Тимчасове рішення: Наказами № 22, 23 та 78 відновлено дію 67 стандартів (ГОСТ/ДСТУ) на перехідний період до 25 листопада 2027 року.

Суворе обмеження сфери: Використання цих стандартів дозволено виключно при виробництві та постачанні для державних замовників у сфері безпеки, оборони та паливно-енергетичного комплексу (ПЕК).

Приклади застосування: Спецрежим поширюється на авіаційні палива, мастила для бронетехніки та трансформаторні оливи великих енергетичних підстанцій.

Виклики та вимоги до бізнесу

- Модернізація лабораторій: необхідність переоснащення заводських лабораторій під вимоги ASTM та ISO для сертифікації продукції
- Державні закупівлі: повна відмова від згадування ГОСТів у тендерній документації (Prozorro) на користь нових ДСТУ та ASTM
- Підсумок: накази № 166, 188, 227, 264 та 300 остаточно інтегрують українську індустрію мастил у світовий ланцюг постачань

Готовність галузі до змін

- Розробка національного стандарту від початку до введення в дію триває в середньому 2 роки. Це за умови, якщо члени ТК 38 проявляють залученість у розробці.
- Існує інший шлях – створення СОУ (стандарт організації України) на базі УАММ.
- Приклади з інших сфер:

СТАНДАРТ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ
«ЕНЕРГОАТОМ»

Управління закупівлями продукції
«ТЕХНІЧНІ УМОВИ», «ТЕХНІЧНІ СПЕЦИФІКАЦІЇ» ТА
«ТЕХНІЧНІ ЗАВДАННЯ» НА ПРОДУКЦІЮ ДЛЯ АЕС
Порядок розроблення, розгляду, погодження та поведження

СОУ НАЕК 077:2020

СТАНДАРТ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Технічні умови України
НАСТАНОВИ ЩОДО ТИПОВОЇ ПОБУДОВИ, ВИКЛАДЕННЯ,
ОФОРМЛЕННЯ, ПОЗНАЧЕННЯ, ПРИЙНЯТТЯ
ТА НАДАННЯ ЧИННОСТІ

СОУ КЗПС 74.9-02568182-003:2016

Матриця заміни застарілих марок (демонстраційна модель)



ТАБЛИЦЯ
заміни застарілих марок пально-мастильних матеріалів на сучасні аналоги (замінники)

Існуючі (застарілі) марки ПММ		Сучасні аналоги (замінники) марки ПММ			
Марка ПММ	Застосування на ОВТ	Основна марка	Нормативні документи	Дублююча марка	Нормативні документи
Олива моторна М-10Г2к ГОСТ 8581-78	Дизельні двигуни (без наддува) (ЯМЗ-236, ЯМЗ-238, КамАЗ-740) і їх модифікації та інші	Класифікація SAE J 300 моторних олив за в'язкістю Класифікація API моторних олив за експлуатаційними властивостями BCT 01.319.003-2023 (01) (стандарт NATO AFLP-7091)			
		Для техніки, з напрацюванням двигуном менше 20-25% його планового ресурсу (або новий двигун)			
		Олива моторна за SAE: 15W-30 (-20 + +30) за API – не нижче класу CI-4/SL	Класифікація SAE та API. Специфікації виробників, які не гірші за показниками встановленими вимогами ДСТУ 9032	Олива моторна за SAE: 10W-30 (-25 + +30) за API – не нижче класу CI-4/SL 10W-30 (-25 + +30) Код NATO: O-1176	Класифікація SAE та API. Специфікації виробників, які не гірші за показниками встановленими вимогами ДСТУ 9032 DEF STAN 91-113 OMD 90
		Для застарілої техніки, з напрацюванням двигуном більше 20-25% його планового ресурсу			
		Олива моторна за SAE: 15W-40 (-20 + +45) за API – не нижче класу CI-4/SL 15W-40 (-20 + +45) Код NATO: O-236 ACEA E3-96 (застаріла)	Класифікація SAE та API. Специфікації виробників, які не гірші за показниками встановленими вимогами ДСТУ 9032 BCT 01.319.003-2023 (01) TL 9150-0063	Олива моторна за SAE: 10W-40 (-25 + +40) за API – не нижче класу CI-4/SL 10W-40 (-25 + +40) Код NATO: O-1180 ACEA E6 + API CI-4	Класифікація SAE та API. Специфікації виробників, які не гірші за показниками встановленими вимогами ДСТУ 9032 BCT 01.319.003-2023 (01) TL 9150-0107
Олива гідравлічна МГЕ-46В ТУ 38.001347-83	Гідравлічні системи (гідростатичного приводу) наземної техніки	Марка виробника	Класифікації: ISO HM 46 ДСТУ ISO 6743.4 HM DIN 51524-2 HVLP	Марка виробника	Класифікації: ISO HM 68 ISO 6743.4 HM DIN 51524-2 HVLP

Запропонований алгоритм дій



**Першочергове
завдання:**

Створення стандарту на розробку СОУ за аналогією з ДСТУ 1.5

Пріоритет №1

Розробка СОУ на методики аналізу, на які немає проектів ДСТУ в роботі у ТК 38

Пріоритет №2

Розробка СОУ на продукцію згідно з «Матрицею заміни застарілих марок»

Виконавці:

Створення робочої групи на базі Науково-технічної ради УАММ



Запитання та відповіді



УКРАЇНЬКА АСОЦІАЦІЯ МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

(UKRAINIAN LUBRICANTS ASSOCIATION)

вул. Короленківська 3, офіс 702-9
м. Київ, 01033 Україна

uamm.in.ua